Рабіндранат Тагор
З книги "Садівник"

Перекладач: Василь Мисик
Джерело: З книги: Захід і Схід: Перекладі/ К.:Дніпро,1990

* * *

Озвися до мене, мій любий! Словами скажи мені, що ти співав!

Ніч темна. Зірки загубились у хмарах. Вітер зітхає крізь листя.

Я розпущу волосся. Синій плащ мій обгорне мене, як ніч. Я пригорну твою голову собі до лона; і там у солодкій самітності шепотітиму в тебе на серці. Я заплющу очі й прислухаюсь. Я не дивитимусь тобі в обличчя.

Коли скінчаться слова твої, ми сидітимемо тихо й безмовно. Тільки дерева шелестітимуть у темряві.

Ніч поблідне. День розвидниться. Ми поглянем одне одному в вічі — й розійдемось різно.

Озвися до мене, мій любий! Словами скажи мені, що ти співав.

* * *

Люба, давно-давно колись твій поет спустив велику поему на море своєї душі.

Лихо! Ах, я був такий необачний, що вона ударилась тобі в ноги, у їхні дзвенючі кільця, й розбилася вщент.

Вона розпалась на клапті пісень і лежала розсипана в тебе в ногах.

Весь вантаж моїх повістей про стародавні війни зі сміхом торгали хвилі, і він пройнявся сльозами й пішов на дно.

Ти повинна надолужити мені цю втрату, кохана.

Коли моє домагання безсмертної слави по смерті розсиплеться прахом, зроби безсмертним мене, поки я живу.

І в мене не буде ані жалю за втратою, ані догани тобі.

* * *

Ти покинула мене й пішла собі.

Я думав, що засумую без тебе й поставлю в серці твій одинокий образ, оправлений в золото пісні.

Але ж, о моя нещаслива доле, часу так мало.

Молодість никне рік у рік; весняні дні мимолітні, гинуть марно тендітні квіти — і мудрий застерігає, що життя — тільки крапля роси на листі лотоса.

Чи занедбати це все й дивитися вслід коханій, що одвернулась од мене?

Це було б нерозумно й дико, бо часу так мало.

Приходьте ж, дощові мої ночі з дріботінням ніг; усміхайся, золота моя осінь; приходь, безтурботний квітню, розсипаючи всюди свої поцілунки.

І ти приходь, і ти, і ти теж!

Мої любі, ви ж знаєте — всі ми смертні. Чи слід розбивать собі серце заради тієї, що забирає геть своє серце? Адже часу так мало.

Так любо сидіти в затишку, мріяти й писати віршем, що ти — цілий світ для мене.

Героїчно — віддатися смутку й відмовитись від утіхи.

Але свіже личко зазирає до мене крізь двері — і зводить на мене свій погляд.

Я мимохіть витираю сльози і змінюю свій мотив.

Бо часу так мало.

* * *

Я полюю на золотого оленя.

Смійтеся, друзі, але я в погоні за видінням, що тікає від мене.

Я біжу через гори й долини, мандрую крізь безіменні землі, бо полюю на золотого оленя.

Ви приходите на торг, купуєте й знову йдете додому, навантажені збіжжям, але чари бездомних вітрів торкнулись мене, я не знаю, коли і де.

Ані турботи у мене в серці: все своє я покинув далеко позаду.

Я біжу через гори й долини, мандрую крізь безіменні землі, бо полюю на золотого оленя.

* * *

Безмежне багатство — не твоє воно, моя терпляча й тьмяна матінко-персть!

Ти трудишся, щоб наповнити рот своїм дітям, але їжі так мало.

Втіха, що ти даруєш нам, ніколи не буває повна.

Іграшки, що ти робиш для своїх дітей, розбиваються.

Ти не спроможна здійснити всі наші голодні надії, але невже я покину тебе за це?

Твоя усмішка, затінена болем, люба моїм очам.

Твоє кохання, що не знає задоволення, дороге моєму серцю.

З персів твоїх ми напилися життя, але не безсмертя, тим-то й очі в тебе завжди безсонні.

Віками ти працювала барвою й піснею, але не збудувала собі неба — тільки тьмяний натяк на нього.

Твої прекрасні утвори оповиває серпанок сліз.

Я ввіллю пісні свої у твоє німе серце, а мою любов — у твою .

Я поклянусь тобі працею.

Я бачив твій лагідний вид — і люблю твою траурну персть, Земле-Мати.

* * *

Хто ти, читальнику, що за сто літ від сьогодні читаєш вірші мої?

Я не можу послати тобі жодної квітки з цього весняного багатства, жодної стрічки золота з отих он хмарин.

Відчини свої двері й подивись навколо.

Зі свого квітучого саду назбирай запахущих споминів про квіти, що зникли століття тому.

В радості серця твого хай тобі вчується радість, що жила й співала одного весняного ранку, посилаючи веселий свій голос на століття вперед.